

Makitu ki Pol ndangi adi Epeji'gi

Ta ki do makitu'ti ki Pol ndangi adi Epeji'gi

Makitu kin to to makitu ki Pol ndangi ulə'n kadi njekawnan'gi ki dangi dangi ki sii donangi Aji'ti ki Du tudəi be. Mbunə njekawnan'gi'ti kin Epeji in'ti non. Me makitu'ti kin Pol ɔsi kagi do ta'ti ki Luwə ɔji me'ne'ti kadi «n'mbon'n nya'gi ki doran'ti ki nya'gi ki donangi'ti pəti ginn Burədo'ti ki kareba ki in Kirisiti» (1.10). Me njekawnan'ti lə Kirisiti Juwipi'gi ki Juwipi'gi el indəi rə'de nan'ti to de'gi ki kareba, darɔ ki kare ki Kirisiti in do. Kində rɔ nan'ti ki ulə ngirə'ne do ɓar ki Kirisiti ɓari'n de'gi kete non nya'gi'ti pəti kadi in lə'ne, ki kaji ki aji'de kitakul memaji lə'ne. Kində rɔ nan'ti kin in rɔta ki row lə Ndil Luwə ki isi me njekunme'gi'ti ningə njekuləɓər'gi lə Kirisiti rai kində rɔ nan'ti kin adi tɔgi ki taa. Rowninn makitu ki nja joo tɔji gorow ki maji kadi kində rɔ nan'ti to'n dann njekawnan'ti ki njekunme'gi'ti ki ndɔ'gi ndɔ'gi. Maji kadi njekunme'gi ndiginan, iləi koji donan'ti yo ki ne ningə rai oyo Luwə me nya'gi'ti pəti.

Ta'gi ki me'ti: Kaji in ki row lə Kirisiti 1-2. Kində rɔ nan'ti lə njekawnan 3.1-4.16. Kisikidɔtaa ki sigi me Kirisiti in ndigi 4.17-6.24.

Kuwə ji nan

¹ M'in Pol ki njekawkulə lə Jeju Kirisiti kigo ndigi'ti lə Luwə ə m'ndangi makitu kin madi'se in de'gi lə Luwə ki nje ra nya ki low'ə'ti me tɔ Jeju Kirisiti, ki sii me ɓe'ti

ki Epeji. ² M'dəji kadi Luwə ki Baw'je in ki Burəbe lə'je Jeju Kirisiti adi memaji ki lapiya in dɔ'se'ti.

Ramaji lə Luwə ki takul Kirisiti

³ Piti ki dɔ Luwə'ti ki Baw Burəbe lə'je Jeju Kirisiti, ki adi'je majikur, adi in majikur ki dangi dangi kigo Ndil'ti ki in dɔran'ti, me tɔ Kirisiti'ti. ⁴ Be ə, loki Luwə ra dɔran ki dɔnangi ki nya'gi ki me'ti el bay, mbəti'je me Kirisiti'ti to ngann koti lə'ne kadi j'ari njay ki kanji ta madi dɔ'je'ti takum'ə'ti. Nya'gi kin tɔji kadi Luwə ndigi'je. ⁵ Toki Luwə ndigi'n'je kakin ə, ində'n'je kete non dɔkagilo'gi'ti, kadi ji tɔli ngann'a'gi ki takul Jeju Kirisiti, kigo memaji'ti li'ə tado lə'je. Nya kin ə Luwə ge. ⁶ Adi j'osi pa j'uləi tɔji dɔ Luwə'ti, tado memaji li'ə ki əti bol. Memaji kin, adi'je kare ki takul Ngonn'o ki ndig'ə ngayn. ⁷ Me Kirisiti'ti, ki takul mosi ki anyi dɔ kagidəsi'ti, j'in ki taa k'ilə taa, ningə majel'gi lə'je in ki k'inyə go kɔ tɔ. Be ə, Luwə ɔji'n'je memaji lə'ne ki ngayn me nyakingə'ti pəti. ⁸ Oyo, Luwə adi ramaji li'ə ki to mbar mbar nanyi sə'je, nanyi ki əti bol. Be ə, adi'n'je tər ki nyagər ki ngayn. ⁹ Ningə kigo ra maji'ti lə Luwə ki ngayn, adi ji gəri kɔjitara li'ə ki to lo kiyə'ti. Kɔjitara kin, rago'ə kete kadi n'a ra ki takul Kirisiti. ¹⁰ Kɔjitara lə Luwə kin, in kadi kaw nya'gi ki dɔran'ti ki nya'gi ki dɔnangi'ti ne pəti, ginn tɔgi'ti lə nje konbe ki kareba ki in Kirisiti. Nya kin, a ra nya dɔkagilo'ti ki Luwə inbe ɔji.

¹¹ Luwə adi nya'gi pəti rai nya toki inbe ɔji'n eke ndigi'n kete. Be ə, mbəti'n'je kete kigo kɔjitara'ti li'ə, adi ji tɔli de'gi li'ə kigo kində rɔ nan'ti lə'je ki Kirisiti. Ningə adi'je nya ki un'n mindi'ne kadi n'adi'je tɔ. ¹² Luwə ra be kadi j'osi pa j'uləi tɔji dɔ kəti bol'ti li'ə, J'ingi ki j'indəi me'je dɔ Kirisiti'ti ki in Mesi De ki Luwə mbət'ə dɔkete.

¹³ In me Kirisiti'ti tɔ ɔ, ingi kaa, oyi dɔ ta ki rɔta'ti, ki in Poyta ki maji ki aji'se. Ningə go'ti, uni me'se adi Kirisiti, ɔ Luwə ində ndunə ki ndaja lə'ne rɔ'se'ti. Ndunə kakin in Ndil Luwə ki un'n ndu'ne dɔ'ti kete nu. ¹⁴ Ndil Luwə kin tɔji kadi j'a j'ingəi ndəgi nya nduwə'gi pəti ki Luwə a adi'je. Nya nduwə'gi kin j'a j'ingəi pəti ndɔ ki Luwə a taa'je ilə'je taa ji majel'ti ratata. Adi j'osi pa j'uləi tɔji dɔ Luwə'ti ki ɔti ɓol.

Pol elta ki Luwə tado kunme lə nje ki Epeji'ti

¹⁵ In kin ɔ, m'in ka loki m'oo poy kunme lə'se ki uni adi Burəbe Jeju, ki poy ndigi lə'se ki isi ndigi de'gi lə Luwə pəti, ¹⁶ ndɔ ki m'oo'n ta inbe kin nu, ra adi m'inyə ta ra oyo Luwə tado lə'se el me kelta'gi'ti lə'm ki m'nji m'el si'ə. M'nji m'bar tɔ'se ta ta. ¹⁷ M'dəji kadi Luwə lə Burəbe lə'je Jeju Kirisiti, Baw ki nje tɔji, adi'se ki takul Ndil Luwə, tər, ki gər ginn nya ki to lo kiyə'ti, kadi in gəri'ə'n'ə ar njay. ¹⁸ M'dəj'ə kadi ra adi hangal'se to ar njay, kadi in gəri nya kindəmedɔti ki adi'se dɔkagilo'ti ki ɓari'n'se. Ta kadi in gəri nya nduwə ki a adi'se ki in nya nduwə ki maji ngayn. In nya nduwə ki ində ta dangi tado lə'se, ki ndəgi de'gi pəti ki in yan'a'gi. ¹⁹ Ningə a gəri tɔgi ki ɔti ɓol utə tɔgi'gi pəti ki Luwə ɔji tado lə'je j'in ki j'uni me'je j'adi'ə. Ningə tɔgi kakin, Luwə ɔji ki taga me tɔgi'ti ki ɔti ɓol. ²⁰ Tɔgi ki ɔti ɓol kin, Luwə tɔji taga, dɔkagilo'ti ki adi Jeju Kirisiti ində taa dann njekoy'gi'ti, ɔ ad'a isi dɔjikɔl'ɔ'ti me dɔran'ti. ²¹ Low'ə'ti kin, Jeju onbe ki tɔgi lə nje konbe'gi pəti ki me dɔran'ti, tɔgi ki utə, ta tɔ'a in dɔ tɔgi'ti pəti tɔ, tɔgi lə nje konbe'gi pəti ki me dɔran'ti, tado dɔkagilo ki ngosine kin par el, nan biti dɔkagilo'ti ki a re. ²² Oyo, Luwə ulə nya'gi pəti ginn tɔgi'ti lə Kirisiti. Loki ində dɔ nya'gi'ti pəti ningə, mbət'ə ad'a in ki boi dɔ Njekawnan'gi'ti.

²³ *Njekawnan'gi toi to ngann ro'a'gi be. Kasi nan gaki la Kirisiti rosi Njekawnan'gi ki dokagilo'gi pethi. Ningo Kirisiti kaa, kasi nan gaki la Luwo ros'o to.

2

Kaji in ki takul memaji

¹ Ki ojido'se, kete in de'gi ki koy tado nyara'gi ki gorow'ethi el, tado majel'gi la'se. ² Majel'gi la'se kin ra adi mayinu gorow nya ra'se'gi in go hal nyara la de'gi ki donangi'ti, uni go ngar la togi la ndil'gi ki majel ki me nel'ti. Ndil ki majel kin e, isi ra kul e ngosine me de'gi'ti ki nje kosi ta Luwo. ³ J'ingi kaa, ndoki mayinu j'in mbun e de'gi'ti kin to. Adi ji njiyehi kigo ndigi'ti la nyonn'gi daro, j'isi ta nya ra'ti ki kadi ji toli kon ndigi ra la daro, ki merta'gi la'je ki majel yo. Be e kigo jibol kisi'je ki do'je taa'ti, ji toi to ndegi de'gi kin be, adi wongi la Luwo in do'je'ti to.

⁴ Nan Luwo in nje k'oo kumtondoo ki ethi bol, adi ndigi'je ngayn. ⁵ Be e, j'ingi ki ndoki j'in de'gi ki koy ki takul majel'gi la'je kin, tal'je adi j'in nje kisi ki do'je taa ki Kirisiti. Oyo in ki takul memaji e ingehi kaji. ⁶ Ki takul kindo ro nan'ti la'je me to Jeju Kirisiti'ti, Luwo adi j'ind e taa si'e nan'ti dann nje koy'gi'ti, e adi j'onyi'be nan'ti si'e me doran'ti to. ⁷ Luwo ra be kadi oji'n kadi de'gi pethi gari tado dokagilo'gi ki a rei, memaji li'e ki do'boy'o goto, ki oji ki takul Jeju Kirisiti ki gorow ramaji li'e tado la'je. ⁸ In takul memaji ki gorow la kunme e, ingehi kaji um in kigo kaji ta ra'ti la'se el. Nan in Luwo e adi'se kaji kin kare. ⁹ Kaji kin in ki takul kul e ra'se madi ki maji el. In be el, kadi de madi indon kadi'ne el. ¹⁰ Oyo, j'in kulera ji Luwo. Indon'je kigo kindo ro nan'ti la'je me to Jeju Kirisiti kadi ji rai kul'gi ki maji me kisikidotaa'ti.

Ningə kul'gi kakin, inbe ində dɔ'a nan'ti kete kadi ji rai'de.

K'in kare me Kirisiti'ti

¹¹ Adi me'se olo dɔ'ti, toki ndɔki kete, in Juwipi koji'gi el, adi *Juwipi'gi ki nje ɓar rɔ'de nje kujə mɔti'de, ki in nya ki de'gi rai ki ji'de adi awi ki ndunə rɔ'de'ti, ɓar'se nje kujə mɔti'de'gi el. ¹² Kadi me'se olo dɔ'ti toki dɔkagilo'ə'ti kin, in ki gangi nan'ti ki Kirisiti. In mbunə de'gi'ti lə Luwə ki in Isirayel'gi el. Ingi gotoi me kunmindit'i ki Luwə un adi de'gi lə'ne kin. Sii dɔnangi'ti ne, indəi me'se dɔ nya madi'ti el num, dɔ Luwə'ti el num. ¹³ Nan ngɔsine ki takul kində rɔ nan'ti lə'se me tɔ Jeju Kirisiti, ingi ki ndɔki mayinu in sanyi, in təli de'gi ki ndəkba ki takul mosi Kirisiti. ¹⁴ Tado in Kirisiti inbe ə re ki kisi ki nan ki lapiya mbunə'je'ti. In ə ra adi Juwipi'gi ki de'gi ki in Juwipi'gi el təli de'gi ki kareba. Koy'o dɔ kagidəsi'ti ɔr ban ki to dann'je'ti kete kɔ. ¹⁵ Jeju Kirisiti təl ndukun'gi lə *Mojɔ nya'gi ki kare'ti, ki row ra kul'gi. Ningə, un ginn de'gi ki joo kin təl ində'n ginn de'gi ki kare ki sigi ki gorow kində rɔ nan'ti si'ə lə'de. Be ə, adi lapiya to'n mbunə'de'ti. ¹⁶ Jeju ndigi kadi ginn de'gi ki joo kin ulə'de noji nan'ti ki Luwə, kadi təli darɔ ki kareba. Ningə ki takul koy'o dɔ kagidəsi'ti, tuji'n nya ki ra adi in njeban'gi lə nan kin kɔ. ¹⁷ Re iləmbər Poyta ki maji ki ɔjido lapiya adi ingi ki in sanyi, taa tado lə nje'gi ki in ndəkba tɔ. ¹⁸ In ki takul Jeju ə j'in pəti ki j'in, Juwipi'gi eke Juwipi'gi el, j'asi kadi ji rei takum Luwə'ti ki takul Ndil ki kareba inbe kin.

¹⁹ Be ə, ingi ki in Juwipi'gi el, in mbah'gi el, eke nje dər ki nja'de ta el nga. Nan ngɔsine, in ngann nje be ki mbunə de'gi'ti lə Luwə. In ngann'gi ki me Kəy'ti lə Luwə. ²⁰ Ingi toi to mbal'gi ki Luwə ində'n kəy be. Ningə ngirə kəy kakin in ki kində dɔ njekawkulə'gi'ti

ki njekeltakita Luwə'ti. ə Kirisiti inbe ə in mbal ki do kum kəy'ti. ²¹ In me kində rɔ nan'ti lə'je ki Kirisiti'ti ə mbal ra kəy'gi kare kare uwəi nan maji. Ningə kəy kakin aw ki taa mad'a'ti ki kete kete kadi təl kəy ki ar njay me Burəbe'ti. ²² In me kində rɔ nan'ti ki Jeju Kirisiti ə, ingi ki in Juwipi'gi el ka, indəi rɔ'se nan'ti ki ndəgi de'gi lə Luwə kadi təli kəy ki Luwə sii me'ti ki takul Ndil'ə.

3

Pol nje kiləmbər Poyta ki maji rɔ de'gi'ti ki in Juwipi'gi el

¹ In ki tado kin ə, m'in Pol, m'in dangay tado Poyta ki maji lə Jeju Kirisiti, tado lə'se in de'gi ki in Juwipi'gi el. ² M'gər maji kadi oyi poy kuləbər ki Luwə, kigo me maji'ti li'ə, ulə ji'm'ti tado maji lə'se. ³ Luwə te ki do nya'gi ki to lo kiyə'ti adi'm m'gər. In nya'gi kin ə m'ndangi'de m'ulə'n madi'se. ⁴ Loki tudəi makitu ki m'ndangi m'ulə'n madi'se kin ningə, inbe'gi a oyi nyagər ki ojido Kirisiti ki to lo kiyə'ti, ki Luwə te ki do'a adi m'gər ar njay kin. ⁵ Toki rɔta'ti, nya'gi ki Luwə te ki do'a adi njekawkulə'gi, ki de'gi ki njekeltakita'a'ti ki ində'de ta dangi to nje ra kulə lə'ne, ki takul Ndil Luwə kin, te ki do'a be adi kaw'je'gi ki kete el. ⁶ Ningə nya ki to lo kiyə'ti kakin, ki takul kində rɔ nan'ti lə'de ki Jeju Kirisiti ə, de'gi ki in Juwipi'gi el, a ingəi nya nduwə nan'ti se'je j'in ki j'in Juwipi'gi; in se'je nan'ti me darɔ'ti ki kare, taa kunndu ki kare inbe kin to tado lə'de me to Kirisiti'ti, ki takul Poyta ki maji.

⁷ M'təl njekuləbər lə Poyta ki maji kin. In kin in kadikare ki Luwə adi'm kigo memaji'ti li'ə ki takul kuləra tɔg'ɔ. ⁸ M'in ki nda'a'm goto utə njekunme'de kadi Kirisiti pəti tigə. Ningə re in be kaa, Luwə oo maji ngayn kadi m'in ə, ulə kulə kiləmbər Poyta ki maji lə Kirisiti

ji'm'ti tado de'gi ki in Juwipi'gi el. In nyakingə kibo ki utə nyagər lə de'gi lə Kirisiti pəti tigə. ⁹ Ningə m'ingə kadikare ki kadi m'toji'n de'gi pəti ar njay, ke gorow ki bann ə, Luwə a təl'n ta nya ki un ndu'ne dɔ'ti, ki to lo kiyə'ti kin wa. Luwə ki njera nya'gi pəti, iyə dɔ nya kin ki de'gi ki dokagilo'ti ki mayinu. ¹⁰ Ningə ngosine ki takul Njekawnan'gi, nje konbe'gi ki nje togi'gi ki me nəl'ti taa, asi kadi gəri nyagər lə Luwə. Nyagər kin, Luwə toji ki row'gi ki dangi dangi. ¹¹ Nya kin tɔlta'ne kigo kɔjitarə'ti lə Luwə ki to ki biti ki non'ti ki takul Burəbe lə'je Jeju Kirisiti. Kɔjitarə kakin, tɔlta'ne ki takul Burəbe lə'je Jeju Kirisiti. ¹² Me kində rɔ nan'ti lə'je ki Kirisiti ə, j'ingəi tarow ki gorow lə kunme kadi ji ndɔti ki rɔ Luwə'ti ki me ki tinyi kati. ¹³ In be ə, m'dəji'se kadi adi me'se tuji tado lə kon'gi ki m'nji m'ingə tado lə'se kin el. Nan kadi in ginn rɔnel lə'se yo taa.

Ndigi ki Kirisiti ndigi'je

¹⁴ Tado kin ə, m'nji m'osi məkəsi'm nanga non Baw'je ki dɔran'ti, ¹⁵ ki takul'ə ki kar'ne ba ə, ginn koji'gi ki dɔran'ti eke ki dɔnangi'ti ne sii ki dɔ'de taa. ¹⁶ M'dəji Luwə kigo nyakingə'ti li'ə ki ngayn kigo Ndil'ti, kadi adi'se in njekunme'gi togi kadi nganyi ki takul Ndil'ə me'se'ti. ¹⁷ Kadi Kirisiti ra lo kisi lə'ne ngarme'se'ti ki takul kunme. Nya dəji lə'm in kadi ndiginan ra sese adi nganyi, ningə kadi ginn'se uwə nangi ngan me'ti tɔ. ¹⁸ Be ə, a asi kadi in gəri ki ndəgi de'gi lə Luwə pəti, kadi ndigi lə Kirisiti in ndigi ki əti bɔl, ki de asi kadi a mbɔji ngal'a ge tat'a ge kow'ə ge ki ngal'a ki ta ge el ratata. ¹⁹ Oyo, a asi kadi in gəri ndigi lə Kirisiti ki utə nyagər'gi pəti, ningə kadi Luwə inbe rosi'se ki rosi ki betete lə'ne.

²⁰ Luwə ra nya'gi ki takul tɔgi ki isi me'je'ti. Ningə, loki ji dəji'ə nya madi ə, ra utə nya ki ji dəji'ə, eke, in ki j'isi məri to mər ɓay. ²¹ Kadi toji in dɔ'a'ti mbunə Njekawnan'gi'ti ki takul Jeju Kirisiti, tado ginn de'gi'ti pəti, ki dɔkagilo'gi ki dɔkagilo'gi. *Amen!

4

K'in darɔ ki kare me Kirisiti'ti

¹ M'ulə dingəm me'se'ti, m'in ki m'in dangay tado lə Burəbe, kadi gorow kisikidɔtaa lə'se asi ta ɓar ki Luwə ɓar'se. ² Kadi awi ki sɔl dɔ, ki hal ki sɔl lɔm lɔm, ki koreme, ə kadi sii dɔ'ti ki nan me ndigi nan'ti. ³ Uwəi rɔ'se ngan kadi ngəmi go k'in'se kare me Ndil Luwə'ti, ki gorow kisi nan ki lapiya. ⁴ Darɔ in kareba, taa Ndil Luwə kaa, in kareba tɔ. In be tɔ ə, Luwə ɓar'se kadi awi ki nya kindəmedɔti kareba tɔ. ⁵ Burəbe in kareba, kunme in kareba, ta batəm kaa in kareba tɔ. ⁶ Luwə in kareba, ningə in ə, in Baw'je pəti, taa in dɔ nya'gi'ti pəti, ra kulə ki takul de'gi pəti, ningə isi me de'gi'ti pəti tɔ.

⁷ Nan, de ki ra ra dann'je'ti, ingə kadikare ra kulə ki sow dɔ'ne, kigo kadi'ti ki Jeju Kirisiti ndigi kadi'n'je. ⁸ In be ə, ndangi me makitu'ti lə Luwə eyina:

«Loki in aw me lo'gi'ti ki taa nu, uwə dangay'gi,
Adi aw se'de kum'ne'ti,
Ningə adi kadikare de'gi.»

⁹ Ningə k'el kene: «In aw me lo'gi'ti ki taa», kin, to ar njay kadi kete ɓay ta kadi aw taa, Kirisiti ur aw ginn dɔnangi'ti, me lo'gi'ti ki bo nu tɔ. ¹⁰ Nje k'aw nanga inbe kin ə, in nje k'aw lo'gi'ti ki taa gidi dɔran'gi'ti tɔ. Nya kin ra nya be kadi Ndil'ə in me nya'gi'ti pəti. Ta kadi onbe dɔ nya'gi'ti pəti me lo'gi'ti pəti tɔ. ¹¹ In ə adi kadikare de'gi, nje ki nan'gi adi in njekawkulə'gi, nje ki nan'gi kadi in de'gi ki njekeltakita Luwə'ti, nje ki nan'gi

kadi in de'gi ki nje kilombør Poyta ki maji, nje nan'gi kadi in de'gi ki njekul Njekawnan'gi, ningø kadi nje ki nan'gi in njendo de'gi tɔ. ¹² Ki gorow kin ø, ra adi de'gi lø Luwø a asi kadi rai kulø li'ø, kadi Njekawnan'gi toi to darɔ Kirisiti ki tɔgi ki kete kete be. ¹³ Ki row kin ø, j'in pøti, j'a tei k'in kare me kunme'ti, ki gør Ngonn lø Luwø'ti. Ningø j'a teli Njekawnan'gi ki tɔgi gangi, ø j'a tɔgi par par biti kadi j'a toi to Kirisiti be. ¹⁴ Be ø, j'a toi to ngann'gi ki nøl nyando'gi ki ngom isi aw se'de ki yo ge ki ne ge be el, to tokibo ki pungì mann ba si ra'a be el nga. Ningø de'gi ki nje kødi de'gi ki ta'gi ki ngom'gi lø'de kin, a rai'je kadi ji ndøm row ki takul nyando'gi lø'de ki ngom kin el tɔ. ¹⁵ Nan kadi ji ndiginan yo ge ki ne ge me k'el nan ta ki røta'ti, kadi ji tɔgi me nya'gi'ti pøti, biti kadi ji toi to Kirisiti inbe be, in ki in ki boi ki dɔ Njekawnan'gi'ti. ¹⁶ Me Kirisiti'ti ø darɔ ba pøti in ki røti nan'ti maji ki takul dɔkur'gi lø ngirø ki ra. Loki ngonn rɔ ki ra, ra kulø lø'ne maji ningø, a ra kadi darɔ ba pøti a tɔgi taa taa ningø gøsirø me ndigi nan'ti.

*Kisikidɔ*taa me Kirisiti'ti

¹⁷ In be ø, m'el'se ta kin, ø m'tøl m're dɔ'ti ðay me tɔ Burøbe'ti. Ononyi'se kadi row njiyø'se to to nya de'gi ki gøri Luwø el kam be, tadɔ kulø ra'de in kigo mørtag'iti lø'de ki nda'a goto. ¹⁸ Lo ki ndul onbe dɔ nyagør'ti lø'de. In sanyi kadi kisikidɔtaa'ti ki sigi ki Luwø adi. Toki røta'ti, gøri el tadɔ me ngan lø'de. ¹⁹ In de'gi ki nya ki majel ki a rai ø rɔ'de a sol'de dɔ'ti goto. Dɔkagilo'gi lø'de pøti in kadi rai nya'gi ki majel. Be ø, nyara'de ki dangi dangi ki to njen kin, degø'gi kin, nanyi ki lo ra'a'ti ki non'de'ti.

²⁰ Nan ingi, in kigo row'gi ki be kin ø, ndoi kadi gøri Kirisiti el. ²¹ Toki røta'ti oyi ta ki sɔw dɔ'a nga, ningø, ingi ki in njekunme'gi, ndoi'se nya'gi ki awi nan'ti ki røta

ki de a ingə rɔ Jeju'ti. ²² Re in be ningə, sɔw kadi mbəti nya ra'se'gi ki mayinu kigo lo kɔki de'ti, ki ndigi ra'gi li'ə ki majel ki a aw ki de tuji'ti. ²³ Maji kadi inyəi adi Ndil Luwə yəti mərta lə'se. ²⁴ Maji kadi təli de'gi ki sigi ki Luwə ində'de kigo mərta'ti lə'ne, kadi kisikidɔtaa lə'se in dana ə ar njay ki row lə rɔta.

²⁵ Tado kin ə, kadi inyəi ta kel ta ki ngom kɔ, ə kadi de ki ra, elta ki rɔta'ti madi'ne, tado j'in pəti j'in ngann rɔ ki kare. ²⁶ Re wongi ra'se ə, kadi wongi kin aw sese adi rai majel el. Ononyi'se kadi isi me wongi'ti ba biti kadi kadi ur dɔ'se'ti. ²⁷ Adi tarow Su kadi dum dɔ'se el. ²⁸ Kadi de ki in njeɓogi kete ə inyə ta ɓogi lə'ne, ningə kadi ra kulə ki ji'ne kadi ingə'n nya ə ra'n ki de ki nya to rɔ'a ²⁹ Kadi ta ki majel ki a tuji me madi'se'gi te ta'se'ti el. Nan kadi ta ki maji ki a ra ki njekunme'gi ki rangi ə te ta'se'ti. Ta ki be kin ə a ra maji ki de'gi ki nje k'oo dɔ ta lə'se. ³⁰ Ononyi'se kadi adi me Ndil Luwə tuji. Ndil Luwə kin ə Luwə adi'se kadi tɔji kadi in yan'a'gi. Ningə Ndil kin adi me'je tinyi kati toki ndo madi a re non, ki Luwə a taa'je ilə'je taa ki ratata me majel'ti.

³¹ Ɔri hal'gi ki kati bangi pəti me'se'ti kɔ. Ngəmi majel madi me'se'ti el, ki wongi, ki kɔl nan, ki taji nan. Ningə kadi hal mendul goto me'se'ti to goto. ³² Kadi rai maji ki nan ki yo ki ne. Ningə kadi ta on me'se tado lə nan, ə inyəi go majel ki madi'se'gi rai sese kɔ toki Luwə inyə'n go majel'gi lə'se kɔ, me tɔ Kirisiti be tɔ.

5

Kisikidɔtaa me kunj'i'ti

¹ Ingi ngann'gi ki Luwə ndigi'se ə, maji kadi ndaji'ə. ² Maji kadi isi ki dɔ'se taa me ndigi nan'ti, toki Kirisiti ndigi'je ə adi rɔ'ne Luwə koy'ti tado lə'je, to kadikare eke nya mosi ki əti Luwə maji be. ³ Be ə, ta k'in se de'gi'ti

lə Luwə, kadi kaya ki ra ki ndəgi nya'gi ki toi njen kaa gotoi dann'se'ti num tɔ. Elita nya'gi ki be kin dann'se'ti el to k'el el. Taa kadi kumnda goto dann'se'ti tɔ. ⁴ In gorow'ə'ti el kadi ta'gi ki to njen ki ta ki minə madi'gi te ta'se'ti. Nan kadi ta ki a te ta'se'ti, in ta ra oyo Luwə yo taa. ⁵ Maji kadi in gəri nya'gi kin maji: njera kaya'gi num, njera nya'gi ki to njen num, njera kumnda nya'gi ki asi nan ki yo ki ra num kin, a oy Konbe lə Kirisiti eke lə Luwə el. ⁶ Kadi adi de madi ədi'se ki ta'gi ki nda'de goto el. Tado in ki takul nya'gi ki be kin ə, wongi lə Luwə isi re'n dɔ de'gi'ti ki nje təl rɔ'de go ta'ti li'ə el. ⁷ Be ə, maji kadi indəi rɔ'se nan'ti se'de dɔ nya madi'ti el. ⁸ Toki rɔta'ti, ndɔki mayinu sii me lo ki ndul'ti, nan ngɔsine, ki takul kində rɔ nan'ti lə'se ki Burəbe, in de'gi ki lo ki ar njay'ti, ə maji kadi nya ra'se in nyara lə ngann'gi ki lo ki ar njay'ti. ⁹ Tado kandi kuləra ki maji lə de ki in lo ki ar njay'ti in: nya ra'gi ki maji, ki nya ra'gi ki dana, ki nya ra'gi ki rɔta'ti. ¹⁰ To ngann'gi ki lo ki ar njay'ti, maji kadi indəi tɔgi dɔ rɔ'se'ti kadi ɔri mbunə nya ki nəl Burəbe ki nya ki nəl'ə el nan'ti. ¹¹ Kadi nya madi ki ore'se nan'ti ki nya ra'gi ki majel ki lo ndul'ti kin goto. Nan tei ki ginn'de taga to te yo taa. ¹² Tado nya'gi ki ko de'gi kin isi rai lo kiyə'ti, in nya'gi ki to rɔsɔl ngayn kadi de elta'a. ¹³ Ningə loki de ɔr ginn nya'gi ki isi rai ə, kulə ra'de'gi ki majel to taga ar njay njay. ¹⁴ Tado nya'gi pəti ki ginn'de te lo kunji'ti təli lo kunji. In be ə, makitu lə Luwə ene:

«Ndəl dɔ bi'ti, in nje to bi,

Ində taa dann njekoy'gi'ti,

ə Kirisiti a adi kunji lə'ne a unji dɔ'i'ti.»

¹⁵ Kadi indəi kumkədi dɔ rɔ'se'ti me ji kisikidɔtaa'ti lə'se. Kadi nya ra'se in nyara lə de'gi ki nje tər'gi um, nyara lə mbo'gi el. ¹⁶ Dɔkagilo ki j'isi'ti kin in dɔkagilo

ki majel, ə kadi dɔkagilo'gi pəti ki Luwə adi'se ə, rai nya'gi ki maji ta ta um adi dər kare el. ¹⁷ Tado kin ə, kadi toi to de'gi ki kur dɔ'de goto be el, nan kadi in gəri nya ki in ndigi lə Burəbe.

¹⁸ Adi yiwi kandi nju ra'se el tado yiwi ki ra a aw ki de kaya ki ra'ti. Nan kadi rosi ki Ndil Luwə ki ar njay yo taa. ¹⁹ Maji kadi elinan ta me pa'gi'ti, osi pa'gi lə Luwə ki ndəgi pa'gi ki Ndil adi'se. Osi pa'gi kin uləi tɔji dɔ Burəbe'ti ki ngarme'se ba pəti. ²⁰ Dɔkagilo'gi pəti, kadi rai oyo Luwə ki Baw me nya'gi'ti pəti, me tɔ Burəbe'ti lə'je Jeju Kirisiti.

Kulə noji ki to mbunə dene'gi'ti ki dingəm'gi

²¹ Uləi dɔ'se ginn tɔgi'ti lə nan ki yo ki ne, tado koji ki k'ilə dɔ Kirisiti'ti ki awi. ²² In dene'gi, kadi nan nan ulə dɔ'ne ginn tɔgi'ti lə ngaw'ne toki isi uləi dɔ'se ginn tɔgi'ti lə Burəbe be. ²³ Tado ngaw in ki boi dɔ dene'ti, toki Kirisiti in ki boi dɔ Njekawnan'gi'ti kin be tɔ. Kirisiti in Njekaji Njekawnan'gi ki in darɔ'a'gi. ²⁴ Be ə, toki Njekawnan'gi uləi dɔ'de ginn tɔgi'ti lə Kirisiti kakin ə, dene'gi kaa, kadi uləi dɔ'de ginn tɔgi'ti lə ngaw'de'gi me nya'gi'ti pəti tɔ.

²⁵ Ningə in ngaw dene'gi, maji kadi in ndigi ne'se'gi toki Kirisiti ndigi'n Njekawnan'gi ə adi rɔ'ne koy'ti tado lə'de kin be. ²⁶ Adi rɔ'ne koy'ti kadi təl Njekawnan'gi de'gi ki ar njay ta k'in'de de'gi'ti lə Luwə, go togi ki togi'de ki mann num ki ta lə'ne num tɔ. ²⁷ Jeju ge kadi n'te ki Njekawnan'gi takum'ne'ti ki kɔsikurə ki əti bɔl, ki kanji yoro num, ki ngirə rɔ'de'gi ra ju ju el num, kadi nya madi ki asi nan el goto rɔ'de'ti num tɔ. Ge kadi Njekawnan'gi ari njay ki kanji ta madi dɔ'de'ti. ²⁸ Be tɔ ə, maji kadi ngaw dene'gi ndigi ne'de'gi toki isi ndigi darɔ'de in bə be. De ki nje ndigi ne'ne, ndigi

darɔ'ne inbe. ²⁹ Toki rɔta'ti, de ki ɔsi rɔ'ne ta nja kare goto. Nan j'in pɛti j'uli'de ki nyakuso, ɔ j'indɛi kum'je go'de'ti to kindɔ yo taa. In be ɔ, Kirisiti isi ra'n ki Njekawnan'gi, ³⁰ tado j'in ngann darɔ'a'gi. ³¹ Tado kin ɔ, dingɔm a inyɔ'n baw'ne in ki kon'ne, ningɔ tinyɛi nan ki ne'ne, ɔ in joo pɛti tɛli darɔ ki kare. ³² Nyando kibo to me ta'ti kin, nan m'el'se kadɛ in ta ki ɔjido Kirisiti ki Njekawnan'gi. ³³ Nya ki maji kadɛ de ra ɔ to kin, kadɛ ngaw dene ki ra ndigi ne'ne to darɔ'ne inbe be, ɔ kadɛ dene tɛl rɔ'ne go ta'ti lɔ ngaw'ne tɔ.

6

Talɔ ngann'gi ki baw de'gi

¹ Ngann'gi, ingi ki ndɛi rɔ'se nan'ti ki Burɔbe, maji kadɛ tɛli rɔ'se go ta'ti lɔ nje koji'se'gi, tado in kulɔra ki maji. ² ɔsi kurɔ baw'i ki kon'i, tado in kin in mbɛrkikindɔ ki dɔkete ki Luwɔ adi ki kunndu dɔ'ti ki ene: ³ «A isi maji me dɔnangi'ti ningɔ ndɔ'i a in ngayn tɔ.»

⁴ Ningɔ in baw'gi, kadɛ ndɛji ndu ngann'se'gi indɛi'de bɔl'ti el, nan kadɛ ngɔmi'de me nyando'ti ki maji, ki me kindɔ koji'ti kigo ta'ti lɔ Burɔbe.

Talɔ bɔr'gi ki be'de'gi

⁵ In bɔr'gi, maji kadɛ tɛli rɔ'se go ta'ti lɔ be'se'gi ki dɔnangi'ti ne ki kɔsikurɔ ki ngayn, ki bɔl, ki ngarme ki ar njay toki in Kirisiti inbe ɔ, isi tɛli rɔ'se go ta'ti li'a be. ⁶ Ononyi'se kadɛ rai kulɔ lɔ'se dɔkagilo'ti ki de'gi indɛi kum'de go'se'ti par, toki isi rai kulɔ kadɛ ingɔi maji takum de'gi'ti yo be. Nan maji kadɛ rai kulɔ to bɔr'gi lɔ Kirisiti ki isi rai ndigi lɔ Luwɔ ki me'de ki kareba be. ⁷ Maji kadɛ rai kulɔ ki rɔnel, to nya ki in kulɔ lɔ Burɔbe ɔ isi rai be, um in kulɔ lɔ de'gi el. ⁸ In gɛri bɛti toki nan

nan a ingə nyakugə goji lə'ne rɔ Burəbe'ti kigo maji'ti ki ra, re in bər eke in de dɔrɔ'ne.

⁹ In be bər'gi, ingi kaa, kadi adi row nya ra'se maji ki rɔ'de'ti tɔ. Maji kadi inyəi ta kində'de bɔl'ti kɔ, ə kadi in gəri toki be'de num, be'se num in kareba, ə isi me dɔran'ti taa nu, ə kɔr kum de dana goto rɔ'a'ti.

Rɔ dɔ kunme'ti

¹⁰ Kadi ji tɔl'n ta ta'gi, maji kadi tɔli de'gi ki nje tɔgi'gi ki takul kində rɔ nan'ti lə'se ki Burəbe ki in nje tɔgi ki ngayn. ¹¹ Maji kadi in tuləi nyakati'gi ki Luwə adi'je ba pəti rɔ'se'ti, kadi rai dingəm non kədinan'gi'ti lə Su. ¹² Tado in de'gi ki awi ki darɔ ki mosi ə j'a ji rɔ'i se'de el, nan j'isi rɔ'i ki ndil'gi ki majel ki nje'gi kibo ki dɔ'de'ti, ki nje konbe dɔnangi'ti ki rɔsi ki majel. J'isi rɔi ki ndil'gi ki majel ki dangi dangi pəti ki nje konbe me lo'gi'ti ki dɔran'ti nu. ¹³ Tado kin ə, maji kadi in tuləi nyakati'gi ki Luwə adi'je ba pəti rɔ'se'ti, kadi loki ndo'gi ki majel rei ningə, rai gərərə ba. Ningə kadi go rɔ'ti ə, rai taa ba. ¹⁴ Maji kadi rai taa ba! Ningə kadi ta ki rɔta'ti ə doi bədi'se'ti to ndar be, ə kadi nyara ki dana to to bar handi ki kadi doi gu'se'ti be. ¹⁵ Maji kadi kində kalangi kaw kiləmbər Poyta ki maji ki nje kadi lapiya, to to sa kulə nja'ti lə'se be. ¹⁶ Me nya'gi'ti pəti, maji kadi uni kunme adi to to dər lə'se be, in ki takul'ə ə a ndəi nyakati'gi lə Su ki sii te to por be tɔli kɔ. ¹⁷ Kaji ki Luwə aji'je to to jɔgi rɔ ki j'uləi dɔ'je'ti be, ə kadi j'uni ta lə Luwə to kiyərɔ ki Ndil Luwə adi'je be tɔ. ¹⁸ Nya'gi kin pəti, dəji Luwə me kel si'ə ta'ti. Eli si'ə ta ki dɔkagilo'gi pəti ki takul Ndil Luwə ki ar njay. Rai ki kisi dɔ nja'ti, ə kadi nanyi ki lo ra'a'ti par par. Elita ki Luwə tado lə de'gi lə Luwə pəti. ¹⁹ Elita ki Luwə tado lə'm tɔ, kadi loki m'te'n ta'm ningə kadi inbe ində taa ta'm'ti, kadi m'ilə'n mbər Poyta ki

maji li'ə ki to lo kiyərc'əti, kanji ɓol. ²⁰ In tado Poyta ki maji kin ə, m'taa'n tor Kirisiti m'to'n ki kulə gindi ji'm'ti kəy dangay'ti. Be ə, elita ki Luwə kadi m'elita ki kanji ɓol, toki maji kadi m'eli'n.

Kuwə ji nan ki dɔboy'ti

²¹ M'ndigi kadi in gəri nya ki sɔw dɔ'm, ki nya m'nji m'ra. In be ə, Tisiki ki in ngonkon'm ki njendigi lə'm, ki in njekuləbər ki nje ra nya ki low'ə'ti me Burəbe'ti, a el'se nya'gi pəti ki ɔjido'm. ²² In tado kin ə, m'ul'ə rɔ'se'ti kadi in gəri ji kisi'je, ningə kadi ulə dingəm me'se'ti tɔ. ²³ Kadi lapiya, ki ndiginan, ki kunme lə Luwə ki Baw ki Burəbe lə'je Jeju Kirisiti, in dɔ ngannkon'je'gi'ti. ²⁴ Kadi, memaji lə Luwə in nan'ti ki de'gi pəti ki nje ndigi Burəbe lə'je Jeju Kirisiti ki ndigi ki to ki dɔkagilo'gi pəti.

Ta lə Luwə Kunmindī kī Sigi
New Testament in Gor

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gor

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 1 Jun 2022

2c67456e-bce1-5ef4-9c95-47d2d9335aa4